

Sygn. akt VIII C 122/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 06 września 2016 roku

Sąd Rejonowy w Wałbrzychu, VIII Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Maja Sawicz

Protokolant Roksana Baran

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 30 sierpnia 2016 roku w W.

sprawy z powództwa E. D., Z. D. (1)

przeciwko D. H., A. S., P. S.

o zapłatę kwoty 335, 61 zł

I. umarza postępowanie w części cofniętego pozwu;

II. oddala powództwo w pozostałej części;

III. nie obciąża powodów kosztami procesu;

IV. oddala wniosek pełnomocnika powoda w przedmiocie zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 15 stycznia 2016 r. powodowie Z. D. (1) i E. D. wnieśli o zasądzenie od pozwanych P. S., A. S. i D. H. solidarnie kwoty 335,61 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 31 kwietnia 2015 r. oraz zasądzenia kosztów postępowania według zestawienia kosztów.

W uzasadnieniu swojego stanowiska ostatecznie wskazali, że postępowanie egzekucyjne prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Śródmieścia E. K. w sprawie o sygn. akt Km 139/15 oraz koszty tego postępowania były bezzasadne. Wyegzekwowane w tym postępowaniu i przekazane pozwany lub ich pełnomocnikowi należności stanowią bezpodstawne wzbogacenie i winny być powodom w całości zwrócone. Sam fakt prowadzenia egzekucji był wynikiem nieuczciwego przeprowadzonego postępowania egzekucyjnego pod sygn. akt Km 139/15. Powodom przysługuje roszczenie o naprawienie szkody jaką ponieśli w kwocie 325,88 zł na podstawie art. 415 kc. Stronie pozwanej można bowiem przypisać winę w uzyskaniu klauzuli wykonalności po 88 dniach od momentu zaspokojenia z ugody sądowej a następnie w prowadzeniu w oparciu o ten tytuł egzekucji, która skutkowałą obciążaniem powodów kosztami w wysokości dochodzonej pozwem. Pomimo, że pozwani w dniu 25 listopada 2014 r. dokonali potrącenia kwoty 634 zł zasądzonej od powoda na ich rzecz postanowieniem Sądu z dnia 28 października 2014 r., sygn. akt VI Nc-e 2094903/13 z kwoty należnej powodowi na mocy ugody zwartej przed Sądem w dniu 5 listopada 2014 r. w sprawie o sygn. akt VI GC 299/14 pełnomocnik pozwanych wystąpił z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności postanowieniu z dnia 28 października 2014 r. sygn. akt VI Nc-e 2094903/13 a następnie wszczął postępowanie egzekucyjne czym naraził powodów na dodatkowe koszty.

Pismem z dnia 6 maja 2016 r. powodowie ograniczyli powództwo o zapłatę do kwoty 325,88 zł z uwagi na zwrot kwoty 9,73 zł przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Śródmieścia E. K.. (k.88).

W odpowiedzi na pozew pozwani P. S. i A. S. (k. 42,43) reprezentowani przez profesjonalnego pełnomocnika wnieśli o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych. W uzasadnieniu w pierwszej kolejności wskazali, że powódka E. D. nie jest w sprawie czynni legitymowana. Nie była stroną tak postępowania przed Sądem Rejonowym Lublin-Zachód w Lublinie w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 2094902/13 jak i postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia –Śródmieście we Wrocławiu E. K. w sprawie o sygn. akt KM 139/15. Żądanie E. D. jest więc bezpodstawne. Następnie uzasadniając swoje stanowisko zarzucili, że egzekucja prowadzona przez ww. Komornika była zasadna. Postanowieniem z dnia 28.10.2014 r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie zasądził od powoda Z. D. (1) na rzecz pozwanych A. i P. S. kwotę 634 zł tytułem kosztów procesu. W dniu 14 listopada 2014 r. pozwani złożyli wniosek o nadanie orzeczeniu klauzuli wykonalności. Złożenie wniosku było zasadnym bo wbrew twierdzeniom pozwu postanowienie było prawomocne. Z. D. (1) zażalenia na powyższe postanowienie nie złożył. W dniu 25 listopada 2014 r. pozwani A. i P. S. złożyli w stosunku do Z. D. (1) oświadczenie o potrąceniu zasądzonej prawomocnie w stosunku do nich kwoty 634 zł. I ten dzień należy uznać za dzień spełnienia świadczenia przez Z. D. (1). Podkreślić zatem należy, że złożenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności było zasadnym w chwili jego złożenia. Pozwanym przysługiwał zatem zwrot poniesionych w związku z tym kosztów w tym kosztów zastępstwa adwokackiego. W dniu 19 stycznia 2015 r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie w sprawie o sygn. akt VIII Nc-e 2094902/13 zasądził od Z. D. (1) kwotę 60 zł tytułem zastępstwa procesowego w postępowaniu klauzulowym. W dniu tym postanowienie doręczono Z. D. (1), który go nie zaskarżył. Jako prawomocne mogło być zatem egzekwowane. Postanowienia Komornika Sądowego E. K. o ustaleniu kosztów postępowania i zakończeniu postępowania egzekucyjnego z dnia 7 maja 2015 r. również Z. D. (1) nie zaskarżył wobec czego jest ono prawomocne.

W odpowiedzi na pozew pozwany D. H.(k-38) wniósł o oddalenie w stosunku do niego powództwa, ponieważ nie był stroną postępowania, stąd nie posiada legitymacji biernej. Wszelkie czynności podejmował na żądanie pozwanych, to jest P. S. i A. S., których był pełnomocnikiem.

W piśmie procesowym z dnia 30 sierpnia 2016 r. pełnomocnik powoda złożył wniosek o zwrot kosztów związanych ze stawiennictwem w sądzie (koszt dojazdu oraz koszt utraconego zarobku) na kwotę 754,77 zł. (k.181).

Na rozprawie w dniu 30 sierpnia 2016 r. powodowie podtrzymali żądanie pozwu w zakresie zasądzenia solidarnie od pozwanych kwoty 325,88 zł z jednoczesnym cofnięciem pozwu w pozostałej części ze zrzeczeniem się roszczenia. (K.179).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny :

Postanowieniem z dnia 28.10.2014 r. r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie w sprawie o sygn. akt VIII Nc-e 2094902/13 umorzył postępowanie w sprawie z powództwa Z. D. (2) przeciwko A. S., P. S. (pkt I) wobec skutecznego cofnięcia pozwu przez powoda oraz zasądził od powoda Z. D. (1) solidarnie na rzecz pozwanych A. S., P. S. kwotę 634,00 zł tytułem kosztów postępowania (pkt II). Postanowienie to nie zostało zaskarżone przez powoda.

Dowód:

odpis postanowienia Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie z dnia 28.10.2014 r. w sprawie o sygn. akt VIII Nc-e 2094902/13, k.7,

W dniu 14 listopada 2014 r. pozwani złożyli wniosek o nadanie klauzuli wykonalności postanowieniu Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie z dnia 28.10.2014 r. sygn. akt VIII Nc-e 2094902/13 w zakresie kosztów postępowania. (pkt II postanowieniem z dnia 28.10.2014 r. sygn. akt VIII Nc-e 2094902/13)

Dowód:

wniosek z dnia 14.11.2014 r., k.77 ,

W ugodzie sądowej zawartej przed Sądem Rejonowym w Wałbrzychu Wydziałem Gospodarczym w dniu 5 listopada 2014 r. w sprawie o sygn. akt VI GC 299/14 pozwani P. S. i A. S. zobowiązali się zapłacić solidarnie na rzecz powoda Z. D. (1) kwotę 4000 zł w terminie do dnia 25 listopada 2014 r.

Dowód:

odpis ugody z dnia 5.11.2014 r. sygn. akt VIGC 299/14, k. 13,

W dniu 25 listopada 2014 r. pozwani A. i P. S. złożyli w stosunku do Z. D. (1) oświadczenie o potrąceniu zasądzonej prawomocnie w stosunku do nich kwoty 634 zł jednocześnie dokonując zapłaty kwoty 3 366,00 zł.

Dowód:

oświadczenie o potrąceniu z dnia 25.11.2014 r., k.110,

potwierdzenie transakcji, k. 12,

Postanowieniem z dnia 19 stycznia 2015 r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie w sprawie o sygn. akt VIII Nc-e 2094902/13 nadał klauzulę wykonalności w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach postępowania (pkt. II postanowienia Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie z dnia 28.10.2014 r. sygn. akt VIII Nc-e 2094902/130. Jednocześnie zasądził od Z. D. (1) solidarnie na rzecz pozwanych A. i P. S. kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu klauzulowym.

Dowód:

odpis postanowienia Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie z dnia 19.01.2015 r. sygn. akt VIII Nc-e 2094902 K. 82, 84.

Na podstawie powyższego orzeczenia zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 19 stycznia 2015 r. pozwani wnieśli do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Śródmieścia E. K. o wszczęcie postępowania egzekucyjnego.

Pismem z dnia 09.02.2015 r. r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Śródmieścia E. K. zawiadomił dłużnika H. D. o wszczęciu egzekucji. Czynność ta została zaskarżona przez powoda, ale prawomocnym postanowieniem z dnia 20 kwietnia 2015 r. skarga skarżącego została oddalona.

Dowód:

zawiadomienie o wszczęciu postępowania egzekucyjnego z dnia 09.02.2015 r. w sprawie Km 139/15, k.11,

postanowienie w sprawie I Co 329/15.

Postanowieniem z dnia 07.05.2015 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Śródmieścia E. K. ustalił koszty postępowania egzekucyjnego w sprawie Km 139/15 na kwotę łączną 376, 76 zł.

Dowód :

postanowienie o ustaleniu kosztów i zakończeniu postępowania egzekucyjnego z dnia 07.05.2015 r. w sprawie Km 139/15. k. 46.

Powód na poczet zajęcia egzekucyjnego w sprawie Km 139/15 dokonał w miesiącach kwietniu i lipcu 2015 r. wpłaty w łącznej kwocie 335,61, z czego kwota 60 zł stanowiła prowizję za przelew egzekucyjny. Komornik zwrócił powodom kwotę 9,73 zł.

Dowód

potwierdzenia wpłat k. 14,16,17,18,

potwierdzenie przelewu k. 15,

A. S. i P. S. byli reprezentowani przez adw. D. H. we wszystkich wymienionych sprawach sądowych oraz w toku egzekucji toczącej się pod sygnaturą akt KM 139/15 prowadzonej przez Komornika E. K. przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Śródmieścia.

Bezsporne.

Sąd Rejonowy zważył :

Zgodnie z treścią z art. 203 § 1 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia – aż do wydania wyroku. Sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu[...] tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że wymienione czynności są sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa (art. 203 § 4 k.p.c.). Mając na uwadze, że powód Z. D. (1) ograniczył powództwo w zakresie należności głównej o kwotę 9,73 zł Sąd na podstawie art. 335 k.p.c. przyjmując cofnięcie pozwu za dopuszczalne - postępowanie w ww. zakresie umorzył.

Po ograniczeniu powództwa powodowie Z. D. (1) i E. D. domagali się zasądzenia od pozwanych solidarnie P. S., A. S., D. H. kwoty w łącznej wysokości 325, 88 zł z ustawowymi odsetkami i kosztami postępowania.

Zważywszy, iż pozwani zarzucili w pierwszej kolejności brak legitymacji czynnej po stronie powódki E. D. Sąd zobowiązany był dokonać oceny jej istnienia w chwili orzekania co do istoty sprawy. O istnieniu czy też braku legitymacji procesowej, czynnej czy też biernej decyduje bowiem prawo materialne związane z konkretną sytuacją będącą przedmiotem sporu między stronami. Strona ma legitymację procesową wówczas, gdy na podstawie przepisów prawa materialnego jest uprawniona do występowania w określonym procesie cywilnym w charakterze powoda lub pozwanego, to jest gdy z wiążącego strony procesu stosunku prawnego wynika zarówno uprawnienie powoda do zgłoszenia konkretnego żądania, jak również obowiązek pozwanego do jego spełnienia. Legitymacja procesowa stanowi przesłankę materialnoprawną a jej brak prowadzi do oddalenia powództwa.

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, że powódka E. D. nie była stroną tak postępowania przed Sądem Rejonowym Lublin-Zachód w Lublinie w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 2094902/13 jak i postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia –Śródmieście we Wrocławiu E. K. w sprawie o sygn. akt KM 139/15. Tym samym uznać należy, iż powódka w żaden sposób nie wykazała legitymacji procesowej czynnej po swojej stronie, w szczególności faktu, że jej prawa zostały w jakikolwiek sposób naruszone i wymagają ochrony procesowej, a zatem nie uczyniła zadość obowiązkowi dowodowemu spoczywającemu na niej z mocy art. 6 k.c. i z tego względu Sąd oddalił powództwo E. D. jako niezasadne i nie znajdujące uzasadnienia w art. 405 kc ani art. 415 kc.

Rozstrzygając o żądaniu powoda Z. D. (1) Sąd był zobligowany do ustalenia obowiązku zapłaty dochodzonej należności w świetle prawa materialnego, w szczególności odpowiedzialności pozwanych na podstawie art. 415 kc oraz art. 405 kc.

Przed wszystkim zauważyć należy, że ze zgromadzonego materiału dowodowego jednoznacznie wynika, iż pozwani dysponując tytułem egzekucyjnym w postaci postanowienia Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie z dnia 28.10.2014 r. sygn. akt VIII Nc-e 2094902/13 byli uprawnieni do wystąpienia z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności co też uczynili. Postanowienie z dnia 28.10.2014 r. sygn. akt VIII Nc-e 2094902/13 wprawdzie uprawomocniło się z dniem 19 listopada 2014 r. zaś wniosek o nadanie klauzuli wykonalności został złożony w dniu 14 listopada 2014 r. co pozostaje bez znaczenia w okolicznościach niniejszej sprawy skoro do dnia 25 listopada 2014 r. tj. do dnia złożenia przez P. i A. S. oświadczenia o dokonaniu potrącenia kwoty 634 zł zasądzonej na ich rzecz od

Z. D. (1) postanowieniem Sądu z dnia 28 października 2014 r., sygn. akt VI Nc-e 2094903/13 z kwotą należną od nich na rzecz Z. D. (1) na mocy ugody zwartej przed Sądem w dniu 5 listopada 2014 r. sygn. akt VI GC 299/14 nie uiszcili zasądzonej ww. tytułem należności. Sąd nie znalazł zatem podstaw aby odmówić zasadności złożenia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności, co nastąpiło przed zrealizowaniem obowiązku wynikającego z tytułu wykonawczego w postaci postanowienia Sądu z dnia 28 października 2014 r., sygn. akt VI Nc-e 2094903/13. Wprawdzie w chwili wydania postanowienia w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności tj. w dniu 19 stycznia 2015 r. roszczenie zostało spełnione niemniej kognicja Sądu w postępowaniu klauzulowym ogranicza się jedynie do badania czy dokument, któremu ma być nadana klauzula wykonalności odpowiada warunkom formalnym tytułu egzekucyjnego (art. 776 k.p.c. i art. 777 § 1 k.p.c.) oraz czy tytuł ten podlega wykonaniu w drodze egzekucji. Tym samym pozwani dysponując tytułem wykonawczym w postaci postanowienia Sądu z dnia 28 października 2014 r., sygn. akt VI Nc-e 2094903/13 mogli skutecznie skierować wniosek o wszczęcie i prowadzenie postępowania egzekucyjnego w zakresie kosztów nadania klauzuli wykonalności co też uczynili.

Przesłankami roszczenia odszkodowawczego na gruncie art. 415 k.c. jest: wystąpienie szkody, spowodowanie jej przez zdarzenie, z którym ustawodawca łączy obowiązek odszkodowawczy, związek przyczynowy pomiędzy tym zdarzeniem a szkodą w dochodzonej postaci oraz wina sprawcy. Zdarzenie powodujące odpowiedzialność cywilną musi mieć charakter bezprawny, tzn. polegać na przekroczeniu mierników i wzorców wynikających zarówno z wyraźnych przepisów, zwyczajów, utartej praktyki, jak i zasad współżycia społecznego (wyrok SN z dnia 22 września 1986 r., IV CR 279/86, LEX nr 530539). Okolicznością wyłączającą bezprawność czynu wynikającą z kodeksu cywilnego jest m.in. działanie w granicach ustawowo przyznanych uprawnień, np. wykonywanie własnych praw podmiotowych (np.art. 206 kc). Podobnie przy odpowiedzialności z art. 405 kc, który stanowi, że kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe do zwrotu jej wartości.

Stosownie do art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

Tym samym to powód powinien wykazać, iż winę za powstałą po jego stronie szkodę ponoszą pozwani P. i A. S. oraz, że działali bezprawnie. Natomiast w świetle zgromadzonego materiału dowodowego uznać należy, iż powód nie sprostął ww. obowiązkowi. Pozwani A. S. i P. S. wszczynając egzekucję sądową działali w oparciu o skuteczny tytuł wykonawczy w postaci prawomocnego postanowienia z dnia 28.10.2014 r. wydanego przez Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie w sprawie o sygn. akt VIII Nc-e 2094902/13, któremu w dniu 19 stycznia 2015 roku nadano klauzulę wykonalności z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego. Orzeczenie to nigdy nie zostało pozbawione wykonalności, a zatem było prawnie skuteczne i podlegało egzekucji. Stąd nie można przyjąć, że działanie pozwanych było bezprawne w rozumieniu art. 415 kc czy art. 405 kc.

Brak jest również podstaw do uwzględnienie żądania skierowanego przeciwko D. H., który reprezentował pozwanych w postępowaniu sądowym oraz występował jako ich pełnomocnik w toku postępowania egzekucyjnego. Zauważyć przy tym należy, że pozwany D. H. nie jest beneficjentem wyegzekwowanego świadczenia, stąd Sąd nie znalazł podstaw do uwzględnienia powództwa co do jego osoby. Ponadto zgodnie z orzecznictwem art. 415 k.c. stanowi podstawę odpowiedzialności tylko bezpośredniego sprawcy wyrządzonej czynem niedozwolonym (vide : postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2001 r., II CKN 1076/98.) .

Z uwagi na powyższe Sąd oddalił powództwo przeciwko pozwany na podstawie art. 415 kc i na podstawie art. 405 kc.

Rozstrzygając o kosztach procesu Sąd uznał, że nie zachodzą podstawy do obciążenia powodów kosztami procesu na rzecz pozwanych A. S. i P. S. i na podstawie zastosował przywilej z art. 102 kpc. Zgodnie z jego dyspozycją w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Zastosowanie powołanego przepisu nie wymaga osobnego wniosku, powinno ono być jednak ocenione w całokształcie okoliczności konkretnego przypadku z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego. Podkreślić trzeba, że przepis art. 102 k.p.c. jest rozwiązaniem szczególnym, niepodlegającym wykładni rozszerzającej, wykluczającym stosowanie wszelkich uogólnień, wymagającym do swego zastosowania wystąpienia

wyjątkowych okoliczności. Nie konkretyzuje on jednak pojęcia wypadków szczególnie uzasadnionych, pozostawiając ich kwalifikację, przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności danej sprawy, sądowi (vide : wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 11 lipca 2014 r., I ACa 209/14, LEX nr 1506655, wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 30 lipca 2015 r., I ACa 279/15, LEX nr 1950637).

Do kręgu okoliczności uzasadniających zastosowanie art. 102 k.p.c. należy zaliczyć zarówno fakty związane, jak również niezwiązane z przebiegiem procesu. Do pierwszych zaliczane są między innymi: podstawa oddalenia żądania, zgodność zamiarów stron w sprawach dotyczących stosunku prawnego, który może być ukształtowany tylko wyrokiem, szczególna zawilóść lub precedensowy charakter sprawy albo subiektywne przekonanie powoda co do zasadności zgłoszonego roszczenia - trudne do zweryfikowania a limine, a ponadto sposób prowadzenia procesu przez stronę przegrywającą albo niesumienne lub oczywiście niewłaściwe postępowanie strony wygrywającej, która w ten sposób wywołała proces i koszty połączone z jego prowadzeniem. Zalicza się do nich także okoliczność, że rozstrzygnięcie sprawy nastąpiło na podstawie faktów ustalonych na podstawie dowodów dopuszczonych przez sąd z urzędu, jak również niewspółmierność wysokości kosztów pomocy prawnej poniesionych przez stronę wygrywającą proces do stopnia zawilóści sprawy i nakładu pracy pełnomocnika. Drugą grupę okoliczności wyznacza sytuacja majątkowa i życiowa strony (vide : wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 25 marca 2015 r., III AUa 1825/14, LEX nr 1711387).

Postawa pozwanych, którzy kontynuowali postępowanie klauzulowe pomimo możliwości cofnięcia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności wobec spełnienia świadczenia a następnie wszczęli postępowanie egzekucyjne powodując tym samym generowanie kosztów, doprowadza do przekonania, iż zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek uzasadniający odstąpienie od obciążenia powodów przegrany procesem. Zdaniem Sądu Rejonowego powyższe zachowanie choć zgodne z przepisami prawa nie znajduje racjonalnego uzasadnienia i utwierdza Sąd w przekonaniu, iż wynika jedynie z trwającego pomiędzy stronami długotrwałego konfliktu, który mógłby zostać jedynie pogłębiłoby wskutek dodatkowego obciążania powodów kosztami postępowania. Wobec powyższego nie obciążono Z. i E. D. kosztami postępowania w sprawie.

Ponadto Sąd oddalił wniosek pełnomocnika powoda o zwrot kosztów dojazdu i utraconego zarobku. Zgodnie z art. 98 § 1 K.p.c strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). A contrario stronie przegrywającej sprawę nie przysługuje zwrot kosztów procesu. Zważywszy, iż powodowie są stroną przegrywającą sprawę wniosek pełnomocnika powoda H. D. o zwrot kosztów stawiennictwa w sądzie i utraconego zarobku zaliczonych na mocy 98 § 2 K.p.c do niezbędnych kosztów procesu podlega oddaleniu.